

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxiu de la informació prèvia núm. IP 474/2021, referent a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Antecedents

1. En data 19/11/2021, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit formulat per dues persones en representació de la secció sindical SPL-CME El Prat de Llobregat, pel qual denunciaven a l'Ajuntament del Prat de Llobregat, amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa de protecció de dades personals.

En concret, el sindicat denunciant posava de manifest que, els dies 15/09/2021, 16/09/2021 i 17/09/2021, diversos agents de la Policia Local de l'Ajuntament del Prat de Llobregat haurien rebut a les seves adreces de correu electrònic corporatives, un correu enviat des de l'adreça <(...)@gmx.com> l'assumpte del qual es referia a "*Reflexionemos sobre el SPL-CME*", mitjançant el qual es criticava el "comportament sindical" de les persones representants del Sindicat SPL-CME El Prat de Llobregat (l'aquí denunciant). Tot seguit, assenyalava que l'enviament del correu electrònic a les referides persones treballadores, es va dur a terme sense emprar l'opció de la còpia oculta, alhora que mostrava la seva preocupació perquè persones alienes a l'Ajuntament (en concret, el titular del compte <(...)@gmx.com> haguessin pogut accedir a les adreces electròniques corporatives d'alguns agents del cos de la Policia Local.

Així mateix, el sindicat denunciant explicava que, davant l'enviament d'aquests correus electrònics a les adreces corporatives de membres del cos de la Policia Local -fet que considerava "*un atac informàtic*"-, va contactar telefònicament i també mitjançant correu electrònic -enviat des de l'adreça corporativa del sindicat-, amb la unitat de Sistemes i Tecnologies de la Informació i les Comunicacions de l'Ajuntament (en endavant, SITIC), posant en el seu coneixement aquests fets; i que, en resposta a aquest correu electrònic, en data 18/10/2021 el SITIC els envià un correu electrònic informant sobre com haurien d'actuar les persones treballadores davant un correu presumptament maliciós, i comunicant-los que l'incident referent a l'enviament de correus electrònics des de l'adreça <(...)@gmx.com> "*no tuvo más trascendencia que la molestia de los usuarios que lo recibieron, pero eso es inevitable, son direcciones de correo de una entidad pública y, por lo tanto, mucho más expuestas al dominio público*".

En darrer terme, el sindicat aquí denunciant exposava que, després de rebre aquest correu del SITIC, van constatar que els correus electrònics que havien rebut des de l'adreça <(...)@gmx.com> havien desaparegut tant del compte de correu electrònic corporatiu del sindicat, com dels correus electrònics dels agents que el van rebre. Davant d'aquest fet, l'aquí denunciant manifestava que no entenien "*com han pogut accedir tant a la compte del sindicat com a les comptes dels agents i fer neteja, ja que cadascuna té la seva pròpia contrasenya*"

L'escrit de denúncia s'acompanya, entre d'altra documentació, de la còpia del correu electrònic rebut des de l'adreça <(...)@gmx.com>, en el què es constata que únicament es va remetre a determinades adreces de correu electrònic corporatives de personal de l'Ajuntament.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 474/2021), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.

3. En aquesta fase d'informació, en data 13/07/2022 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés sobre si l'Ajuntament o alguna persona vinculada a aquest, va enviar el controvertit correu electrònic a determinats agents del cos de la Policia Local, des de l'adreça <(...)@gmx.com>. Així mateix, també es requeria l'Ajuntament perquè confirmés si gestiona els comptes de correu electrònic del seu personal i si, com a gestor o administrador d'aquests comptes, va accedir a les bústies dels treballadors procedint a la supressió del correu electrònic de referència.

4. En data 18/07/2022, l'entitat denunciada va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit en què, en síntesi, exposava el següent (el subratllat és nostre):

- *“El dilluns 20/09/2021 13:20 la tècnica [...] del servei de Sistemes i Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (SITIC) sol·licita al servei d'oficina tècnica especialitzada, que ofereix el suport i assessorament en temes transversals de seguretat al servei, la verificació de dos correus rebuts, que presenten el perfil de correu perillós o no desitjable (SPAM), entre els quals es troba el correu enviat als agents de la policia local, els títols dels correus són els següents: “EQUIP DE VERIFICACIÓ MICROSOFT !!!” i “Reenviar: Reflexionemos sobre el SPL-CME”. El procediment en aquests casos és el següent: 1. S'analitzen els coreus per comprovar si són correus potencialment perillosos o no desitjats (SPAM). 2. Si el resultat és positiu es procedeix a la seva eliminació de forma automatitzada dels sistemes informàtics de l'Ajuntament, amb l'objectiu d'evitar qualsevol risc que se'n pogués derivar. 3. Es bloquegen les adreces d'origen per evitar la recepció futura d'aquestes adreces. En tots dos casos es van detectar correus no desitjables o SPAM, i es va procedir a aplicar el protocol. Aquesta és una tasca molt habitual i ordinària per els serveis de tecnologia is seguretat de tota organització, els atacs informàtics són un gran risc que compromet de forma constant i global la seguretat dels sistemes informàtics.”*

Al respecte, l'Ajuntament informava que el compte <(...)@gmx.com> és aliè i extern a la corporació, i que l'enviament del referit correu electrònic no va tractar-se d'una intrusió als sistemes de l'Ajuntament, sinó que es tractava d'un correu de tipologia no desitjada. Al respecte, afegia que, tant bon punt el SITIC va tenir coneixement de la recepció d'aquest missatge, *“es va procedir a aplicar el protocol de correus maliciosos i anti-SPAM, i es va procedir a la purga del correu així com al bloqueig dels remitents, derivat de la pròpia petició formulada per el Sindicat SPL-CME”*.

En darrer terme, l'entitat imputada assenyalava que des del SITIC no es pot conèixer qui va enviar el correu originari, al tractar-se d'un compte aliè i extern a l'Ajuntament.

5. En data 25/08/2022, també en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, es va requerir novament l'Ajuntament perquè, entre d'altres, confirmés si gestiona els comptes de correu

electrònic del seu personal i si, com a gestor o administrador d'aquests comptes, va accedir-hi procedint a la supressió del missatge de referència de la bústia d'entrada del correu electrònic de les persones destinatàries.

6. En data 28/08/2022 l'Ajuntament va donar resposta al requeriment d'informació assenyalat a l'antecedent anterior, en els següents termes:

- "L'Ajuntament no va subministrar les dades relatives a les adreces de correu electrònic corporatives de determinades persones treballadores a ninguna persona interna o externa de l'organització (...)"
- "L'Ajuntament té l'obligació de gestionar la seguretat dels comptes de correu, per tant disposa d'un protocol d'eliminació massiu de correus sospitosos d'spam o maliciosos. No s'entra a cap bústia personal, s'eliminen de forma massiva quan són detectats mitjançant les eines que ofereixen els propis sistemes a tals efectes".

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. A partir del relat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats que són objecte de la present resolució d'arxiu.

El sindicat denunciant es queixava pel fet que una tercera persona, titular del compte <(...)@gmx.com>, hauria adreçat un correu electrònic als comptes de correu electrònic corporatius de determinades persones treballadores de l'Ajuntament, sense que aquestes li haguessin facilitat prèviament les seves adreces i sense haver obtingut el consentiment d'aquestes persones, per a dur a terme l'enviament del missatge referit. Així mateix, l'ara denunciant també posava de manifest que, després d'informar al SITIC, una tercera persona – que no identifica – hauria suprimit el missatge controvertit dels comptes de correu electrònic corporatiu de les persones que el van rebre.

2.1 En relació amb la presumpta filtració de les dades relatives a les adreces de correu electrònic corporatiu

Com a qüestió prèvia, escau analitzar si les adreces de correu electrònic corporatives del personal de l'Ajuntament encaixen dins la definició de dada personal que, d'acord amb l'article 4.1 RGPD, és la següent: "toda información sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona;"

Al respecte, cal tenir present el dictamen CNS 4/2011 d'aquesta Autoritat que recull la següent argumentació:

“Cal tenir en compte que una adreça de correu electrònic apareixerà sempre necessàriament vinculada a un domini concret, de tal manera que és possible procedir a la identificació del seu titular mitjançant la consulta del servidor en què es gestioni aquest domini, sense que això requereixi un esforç desproporcionat per part de qui procedeix a la identificació. D'altra banda, les adreces de correu electrònic dels treballadors d'una empresa (pública, en aquest cas) normalment es configuren de tal manera (nom_cognom@nom del domini) que fàcilment permeten identificar als seus titulars. Per tant, d'acord amb aquestes definicions, cap dubte pot generar la qualificació com a dada personal de la informació relativa a les adreces de correu electrònic de les persones que treballen a l'empresa pública. Per tant, el seu tractament estarà subjecte als principis i obligacions de la normativa en matèria de protecció de dades.”

De l'exposat, no hi ha cap dubte en atribuir a les adreces de correu electrònic corporatiu de les persones treballadores de l'Ajuntament la condició de dada personal, i per tant el seu tractament ha d'estar sotmès als principis i garanties de l'RGPD.

Assentat l'anterior, i pel que fa l'eventual filtració de les adreces corporatives denunciada, l'Ajuntament ha afirmat no haver subministrat aquestes dades a terceres persones, i ha informat que el llistat de persones treballadores, les seves extensions i els seus correus electrònics, es poden consultar al directori de la Intranet de l'Ajuntament. En aquest sentit, l'entitat denunciada ha al·legat que *“en el cas de la policia local es solen fer comunicacions al grup d'agents de forma ordinària, per tant és viable per qualsevol persona interna obtenir aquesta informació”*, i ha informat que desconeix la identitat de la persona titular del compte de correu electrònic <(...)@gmx.com>.

Al respecte, aquesta Autoritat no disposa de cap indici que permeti sostenir que l'Ajuntament hagi filtrat aquesta informació a la persona titular del compte de correu electrònic controvertit, ni que l'Ajuntament tingui cap vinculació amb la titularitat del compte <(...)@gmx.com>.

En relació amb l'anterior, cal tenir en compte que, a banda de les persones treballadores de l'Ajuntament que, òbviament, poden tenir accés a les dites adreces corporatives, no es pot descartar que terceres persones hagin obtingut aquesta informació pels seus propis mitjans – a títol d'exemple, persones que hagin prestat serveis a l'Ajuntament, ciutadans o ciutadanes que s'hagin relacionat amb aquests empleats públics, entre d'altres-, especialment, atenent al fet que el missatge va ser rebut per alguns agents de la Policia Local, però no tots.

Així les coses, aquesta Autoritat no pot atribuir a l'Ajuntament ni l'enviament del referit missatge, ni la revelació o filtració al titular del compte de correu electrònic <(...)@gmx.com> de la informació relativa a les adreces de correu corporatiu de determinades persones treballadores de la corporació.

2.2 En relació amb la supressió dels correus electrònics

Pel que fa a la supressió del missatge enviat des de l'adreça <(...)@gmx.com> el sindicat denunciant exposava que *“no entenem com han pogut accedir tant a la compte del sindicat com a les comptes dels agents i fer neteja, ja que cadascuna té la seva pròpia contrasenya”*.

Al seu torn, l'entitat denunciada, consultada per aquesta Autoritat, ha reconegut haver suprimit de la bústia d'entrada de determinades adreces corporatives, corresponents a agents del cos de la Policia Local i al sindicat denunciant, el correu electrònic enviat des de l'adreça <(...)@gmx.com> donat el seu caràcter de correu no desitjat.

A més, l'Ajuntament ha informat haver aplicat el Protocol que utilitza en el cas de detectar correus no desitjats, que consisteix en l'eliminació, per mitjà d'un sistema automatitzat, del missatge de referència, sense que sigui necessari que cap persona entri a les bústies de correu electrònic de les persones destinatàries del missatge.

Per tant, d'acord amb l'exposat, atès que l'Ajuntament ha confirmat haver suprimit el missatge de referència, per mitjans automatitzats, sense haver entrat al compte de les persones que el van rebre -actuació que tècnicament és del tot viable-, i donat que aquesta Autoritat no disposa d'elements que permetin sostenir el contrari, escau concloure que l'actuació de l'entitat denunciada no va contravenir la normativa de protecció de dades.

3. De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant les actuacions dutes a terme en el marc de la informació prèvia no s'ha acreditat, en relació als fets que s'han abordat en aquesta resolució, cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades, escau acordar el seu arxiu.

L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que *“(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats”*. I l'article 20.1) del mateix Decret determina que procedeix el sobreseïment: *“a) Quan els fets no són constitutius d'infracció administrativa; b) Quan no hi ha indicis racionals d'haver-se produït els fets que han estat la causa de la iniciació del procediment (...)”*

Per tant, resolc:

- 1.** Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 474/2021, relatives a l'Ajuntament del Prat de Llobregat.
- 2.** Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament del Prat de Llobregat i a la persona denunciant.
- 3.** Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les persones interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que

preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les persones interessades poden interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,